10. SINIF TARİH | 1. DÖNEM 1. YAZILI

Buğra Hoca | Sosyal Bilgiler Dersliği

2026–2027 • Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli (OYSS)

Adı Soyadı: ..... Sınıf / No: ..... Tarih: .....

Süre: 40 dakika | Toplam: 100 puan | Açık uçlu soruların tümünü cevaplayınız.

1. SORU (15 puan) [TAR.10.1.1]

1040 Dandanakan Savaşı sonrasında Büyük Selçuklu Devleti siyasi bir güç hâline geldi. 1048 Pasinler Savaşı ise Selçuklular ile Doğu Roma arasındaki ilişkilerde yeni bir dönem başlattı.

Bu iki savaşın Türk tarihi açısından sonuçlarını karşılaştırınız. Her savaş için bir sonuç yazınız.

2. SORU (15 puan) [TAR.10.1.1]

1071 Malazgirt Zaferi'nin ardından Türklerin Anadolu'ya yerleşmesi hızlandı. 1176 Miryokefalon Zaferi ise Doğu Roma'nın Anadolu'yu Türklerden geri alma beklentisini büyük ölçüde sona erdirdi. **Bu iki zaferin Anadolu'nun Türk yurdu hâline gelmesindeki farklı rollerini açıklayınız.**

3. SORU (14 puan) [TAR.10.1.1]

Bir tarihçi, Malazgirt Savaşı'nda Türk ordusunun hareketli süvari birliklerinden ve bozkır savaş taktiklerinden yararlandığını; Miryokefalon'da ise geçit çevresinde pusu kurulduğunu belirtmektedir.

Bu iki savaşta kullanılan yöntemlerin ortak amacını ve coğrafyanın savaş planına etkisini yorumlayınız.

4. SORU (14 puan) [TAR.10.1.2]

Türk devletlerinde hükümdarın ülkeyi yönetme yetkisiyle ilgili gelenekler İslamiyet sonrasında da varlığını sürdürürken, divan teşkilatı gibi kurumlar yönetimde daha belirgin hâle gelmiştir.

Bu örneklerden hareketle Türk devlet teşkilatında bir süreklilik ve bir değişim örneği açıklayınız.

5. SORU (14 puan) [TAR.10.1.2]

Büyük Selçuklu Devleti'nde ikta sistemiyle bazı toprakların vergi gelirleri hizmet karşılığında görevlilere tahsis edilmiş; bu gelirlerle asker yetiştirilmiştir.

Bu uygulamanın hem ordu teşkilatına hem de devletin mali yapısına sağladığı birer katkıyı yazınız.

6. SORU (14 puan) [TAR.10.1.3]

Türkistan'da hayvancılık ve konargöçer yaşam yaygınken Anadolu'ya yerleşen Türk topluluklarının bir bölümü tarım, ticaret ve şehir zanaatlarıyla daha fazla uğraşmaya başladı.

Coğrafi koşullar ve yerleşme biçimi ile ekonomik faaliyetler arasındaki ilişkiyi iki örnekle açıklayınız.

7. SORU (14 puan) [TAR.10.1.3]

Bir Anadolu şehrinde çarşı, pazar, han ve kervansarayların gelişmesiyle tüccarların uğrak noktaları artmış, zanaatkârların üretimi canlanmıştır.

Bu durumun şehirleşme ve toplumsal yaşam üzerindeki iki etkisini gerekçeleriyle yazınız.